TERUG NA BASIESE DINGE TOE !

Gerrie Malan

Ons het die dorp Knysna ŉ klompie jare gelede besoek en ek het die foto hierbo daar op een van die strande geneem. Toe ek die kennisgewingbord sien en lees "This is a water stressed area – Join the Knysna Water Wise Campaign" moes ek in die stilligheid lag oor die ironie, want reg agter die bord het die uitgestrekte oseaan met sy oorvloed van water gelê sover as die oog kon sien. Die dorpsraad of streekowerheid se bedoeling was natuurlik dat dit ŉ varswater gestremde area was.

Dit het nog ŉ beeld by my opgewek in die woorde van ŉ bekende lied uit my kinderjare: "Water, water everywhere; not a drop to drink". Dink net daaraan, op see verlore in ŉ klein bootjie kan jy van dors omkom ten spyte van al daardie water om jou.

As ons dan ons fokus verskuif na die Bybel word God se waarhede vir ons in die blaaie van hierdie wonderlike Boek gegee; ŉ boek wat vir ons deur die Heilige Gees se inspirasie geskep is deur sowat 40 skrywers oor ŉ tydperk van bykans 1500 jaar, in drie tale en op drie kontinente. Hoe jammer tog dat opregte mense wêreldwyd staatmaak op Bybelleraars, predikers en skrywers om die Bybelse waarhede aan hulle te leer. Hulle lees almal dieselfde Bybel, maar omdat hulle vasgevang is in ŉ valstrik van ŉ verskeidenheid van mensgemaakte tradisies geklee in Bybelse terminologie, bied hulle al te dikwels ŉ mengelmoes van verskillende leringe aan vir diegene wat op hul kennis en insig vertrou om die waarheid korrek te leer. Die feit dat daar vandag sowat 40 000 denominasies is, is meer as genoeg bewys van hierdie jammerlike toestand. Ja, daar is ŉ 'oseaan' vol Bybellering om ons, maar ons leef in ŉ waarheidgestremde area.

Baie lesers sal bewus wees van die Groot Teleurstelling wat oorlede Dr. Harold Camping en sy volgelinge in 2011 beleef het toe sy tweede profesie van die wêreld se einde weer eens as ŉ leuen en valse profesie blootgelê is. Hy het vantevore in 1994 ŉ soortgelyke profesie gegee. Daar is natuurlik ŉ rede vir die goedgelowigheid waarmee Christene vir al die 'Left Behind' fiksie en wanvoorstellings val – hulle is immers geslag na geslag deur ŉ groot deel van die kerkomgewing voorberei met ongelukkige Tweede Koms doktrines (wat in net my leeftyd reeds tot meer as 40 onvervulde voorspellings gelei het). Ek kan nie die doktrines in hulle geheelomvang in hierdie beperkte bespreking aanraak nie, maar

ek bespreek wel relevante aspekte in verskeie artikels en in ons boeke wat van ons webwerf aflaaibaar is (www.hoseaconnection.org).

Ons, dis nou ek en my vrou, Martie, het oor die jare heen heelwat eposse ontvang wat op die een of ander wyse met eindtydteologie te doen gehad het. Sommige het oor visioene en verskillende profetiese stellings gegaan wat uit verskillende wêrelddele afkomstig was. Dit is kommerwekkend om te sien watter onbevraagtekende geloofwaardigheid sommige van hierdie visioene in die Christenmedia geniet. Dis nie dat ons nie in die realiteit en plek van drome en visioene in ons geloofswandel glo nie – dit word immers in die Bybel beskryf. Wanneer dit egter teenstrydig met die Bybel is behoort dit uitgewys te word, selfs al is die bron op die een of ander wyse ŉ groot naam in die Christendom

Hoe bly moet ons almal nie wees nie dat dit die hart van die mens in sy verhouding met ons hemelse Vader en die Seun van Sy Liefde wat saakmaak. Is die woorde wat ons praat en die begrippe waarop ons bou die ononderhandelbare voorwaardes was vir aanvaarding in die Vaderhart van God, sou die meeste van ons, indien nie almal nie, in diep moeilikheid gewees het!

Wanneer ek van ander verskil in my verstaan van die Skrif, probeer ek regtig om die tersaaklike aangeleentheid aan te spreek en nooit die persoon nie. My benadering word ten beste beskryf in die woorde van Ephraim Currier in sy 1841 pleidooi aan lesers van sy boek oor doktrines van die Tweede Koms van Christus:

> "All I ask of the community is, that they will give my views an impartial investigation, and if they are agreeable to the word of God, embrace them, if not reject them. One thing in particular I have to request of the clergy, as well as of all others, and that is, not to pass by the work now offered for their consideration, without notice; but let it be closely scrutinized, and if it cannot be refuted in a spirit of fairnes(s), and in a satisfactory manner, to admit it is truth. But if, on the other hand, any man can show in a satisfactory manner that my views are unscriptural, let him do it, the sooner the better. When this is done, I pledge myself frankly and unreservedly to acknowledge my errors. But long cherished opinions, and all history not found in the word of God, must be left entirely out of the question. I have nothing to expect from the sympathies of any sect of religionists now in existence, for I know well that all their strength will be arrayed against me. But from candid and sober argument I have nothing to fear. If my sentiments are unscriptural, it is a pity if it cannot be shown in a spirit of fairness and good feeling".[i]

Ek het nooit die voorreg gehad om die Hebreeuse en Griekse tale te leer nie. Gelukkig plaas ons moderne tegnologie die vermoë om die kritieke beginsels en eienskappe wat nodig is om die Skrifte **in hul ware en bedoelde konteks** in ons hand. Dis vir my soveel belangriker as die vermoë om die taal te kan lees. Om laasgenoemde te kan doen is nie gelyk aan die verstaan van die kontekstuele agtergrond van die oorspronklike geskrifte nie. Daar is goeie hulpmiddels vir ons om woordbetekenisse in Aramees, Hebreeus en Grieks te kan navors – solank ons onthou dat konteks deurslaggewend is vir akkurate verstaan.

Die uitdrukking "Einde van die Dae" het byvoorbeeld nog altyd in die Hebreeuse begrip verwys na die messiaanse era. Met ander woorde, die mense in wie se kulturele, historiese, geografiese, literêre en teologiese konteks die boeke van die Ou Testament geskryf was, het die einde van die dae nog altyd verstaan as ŉ bymekaarkom van die tye (of seisoene) in die koms van die langverwagte Messias. As

ons dan glo dat Jesus van Nasaret hierdie Messias was en is, op welke gronde kan ons dan uitdrukkings soos die einde van die dae (of tye), of laaste dae, of einde van die bedeling (Engels: age) herdefinieer (Mat. 24)? Daarbenewens is dit van kritieke belang om vertaalfoute of -subjektiwiteite in Bybelweergawes te identifiseer.

Ek het nie slegs beleef hoe Afrikaanse predikers wat Engels goed kan lees, dit wat hulle gelees het heeltemal misverstaan nie, maar ek het gehoor hoe predikers met ŉ Joodse agtergrond, wat vlot is in die Hebreeuse taal, eindtyd dwaling verkondig omdat hulle die korrekte konteks geïgnoreer of nagelaat het. Om die waarheid te sê, ek het grootgeword in ŉ kerkdenominasie wie se teologiese studente verskeie jare se studie van die Hebreeuse en Griekse tale deurloop het. Tog het hulle sonder om ŉ oog te knip die denominasie se doktrines wat Bybels verkeerd mag wees verkondig en doen hulle dit steeds. Op die oog af het een van hul ander hoofvakke, te wete Wysbegeerte/Filosofie ŉ veel groter bydrae tot hul besoedelde verstaan van die Skrifte gemaak as wat hulle bereid sal wees om te erken. Dit beklemtoon eenvoudig die krag van mensgemaakte tradisies, veral wanneer dit sinodevoorskrifte word!

Dis dan geen wonder nie om te vind hoe ene A.N. Wilson in die jaar 2000 kon skryf dat (aldus hom) wanneer al die mitologieë van godsdiens uitgegooi is en al die valse teorieë van die Christendom deur geduldige en eerlike geleerdes blootgelê is, sal denkende mans en vroue bevind daar ŉ diep morele doel onderliggend aan hierdie heelal is. Sulke mans en vroue sal dan vind dat daar wel ŉ godsdiens is wat hierdie diepe menslike behoefte aan ŉ morele kode sonder mitologie is. Dit is nie die Christen godsdiens nie het hy geskryf. Hy doen aan die hand Islam dat hierdie godsdiens is wat die Christen godsdiens sal vervang. In die proses impliseer hy dat die gewoonte in die Christendom om aanhoudend die Skrifte aan te pas ten en einde kontemporêre standpunte en morele agteruitgang te regverdig ŉ inherente swakpunt en fout in die Christelike lerings is.[ii]

Die moderne eindtydteologie – en veral die spoor van eindtydteleurstellings en misleidings – hou ongelukkig aan om ŉ bespotting van die Bybelse waarheid te maak. Is dit nie ironies nie dat wanneer ŉ sportspan se prestasies afneem, dit lyk asof almal skreeu: Terug na die basiese dinge toe (back to basics)!? Dit is ongelukkig nie die geval met die Bybelrekord nie – terug na die basiese dinge toe is oënskynlik nooit ŉ opsie nie! In die plek daarvan word as toenemend gekonfronteer met al hoe meer geestelike verfilosofering, of deur uitgerekte argumentering oor die aanvaarding al dan nie van een of ander politiek-godsdienstige belydenis om formele kerkvereniging te promoveer.

As dit ooit noodsaaklik was om terug te keer na God se waarheid in die plek van die mens se godsdienstradisies, is dit nou! As goddelike leiers dit nie doen nie sal die morele karakter van hierdie nasie (soos ander ook) op sy huidige skerp afdraende pad voortgaan. In plaas daarvan om onverantwoordelike jong politici in die openbaar te seën en hul alreeds te groot ego's verder aan te blaas soos wat sommige godsdienstige leiers reeds gedoen het, behoort hulle ook terug te keer na die basiese dinge en die jong heethoofde op goddelike wyse en met verantwoordelikheid tot orde te roep.

Mag u almal geseënd wees in u eie soeke na die waarheid. Dankie dat u ons vriende bly, selfs as u radikaal van ons Bybelverstaan verskil. Soos altyd waardeer ons u insette en bydraes, selfs waar u verskil – te meer as dit gebaseer is op vrae wat u het weens ŉ heel verskillende verstaan van die Skrifte. Sulke reaksies in goeie gees het al in die verlede gelei tot verskeie artikels of verbeterings aan artikels.

18 Oktober 2015.

---

[i] Currier, E. 1841. *The Second Coming Of Christ And The Resurrection.* Skowhegan. Digital version by Google Books.

[ii] Wilson, A.N. 2000. *Christianity: The end is nigh*. *Mail & Guardian.* 1 December 2000. www.mg.co.za/articledirect.aspx?area=mg_flat&articleid=162801